

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi Szkoły Podstawowej nr 7 im. ks. Jana Twardowskiego w Lublinie

(załącznik 3)

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel stara się traktować dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby adekwatnie do wieku. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

Relacje personelu z dziećmi

Pracownik jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Należy działać w sposób otwarty i przejrzysty, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania. Należy działać w celu ochrony dziecka lub grupy dzieci.

Komunikacja z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi należy starać się zachować cierpliwość i szacunek adekwatny do wieku.
2. Należy uważnie słuchać dzieci i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Nie wolno w sposób zamierzony zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci oraz warunków w sali lub szkole (duży poziom hałasu itp.). Jednocześnie nauczyciel może tak intonować swój głos, aby słyszalny był w całej sali, korytarzu, bez przeszkód.
4. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
5. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy je o tym poinformować i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania – z zastrzeżeniem, że należy postępować adekwatnie do wieku i danej sytuacji.
6. Należy szanować prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępstwo od zasady poufności, aby chronić dziecko lub inne dzieci (w tym podejrzenie posiadania substancji niebezpiecznych, zakazanych itp.), należy wyjaśnić mu adekwatnie do wieku zasady postępowania w takich sytuacjach.
7. Nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny, ubierać się niestosownie. Obejmuje to używanie wulgarnych słów i niestosownych żartów, czynienie w sposób zamierzony obraźliwych uwag, oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
8. Należy zapewnić dzieci, że jeśli czują się zagrożone w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania, mogą o tym powiedzieć nauczycielowi (pracownikowi) lub wskazanej przez nie osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.

Działania z dziećmi

1. Należy doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, starać się angażować je i traktować równo bez względu na ich płeć, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopoglądowy, należy unikać faworyzowania dzieci, dopuszczalne jest wyróżnianie postawy dzieci, które uzyskują dobre wyniki w nauce, zachowaniu, które czynią pomoc innym – jako wzór do naśladowania.
2. Nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji sprzyjającym dwuznacznym komentarzom, żartom oraz gestom o charakterze intymnym.

3. Nie wolno utrwalać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
4. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka.

Kontakt fizyczny z dziećmi

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny, spełnia zasady bezpiecznego kontaktu i jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie. Dotyczy to sytuacji rozdzielenia dzieci np. podczas bójk, ochrony dziecka przed atakiem innego dziecka w sytuacji, gdy zagrożone jest jego zdrowie i bezpieczeństwo, powstrzymania dziecka przed wyrządzeniem krzywdy fizycznej sobie lub innym dzieciom, powstrzymania przed ucieczką ze szkoły, działania w samoobronie, wyprowadzenia z grupy dziecka, które jest nadmiernie pobudzone i istnieje wysokie ryzyko agresji fizycznej wobec siebie, bądź innych dzieci w miejsce, gdzie może się wyciszyć.

1. Nie wolno bić, popychać ani w jakikolwiek sposób nieuzasadniony naruszać nietykalność fizyczną dziecka.
2. Nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Należy być przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań.
4. Konieczne jest zachowanie ostrożności wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. W takich sytuacjach należy starać się reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
5. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdy i wycieczki niedopuszczalne jest użytkowanie wspólnego pokoju z dziećmi (pokój nie może być zamykany na klucz, chyba że opiekunowie zdecydują inaczej). W uzasadnionych wypadkach opiekunowie mogą nakazać pozostawienie drzwi otwartych – w celu zapewnienia bezpieczeństwa grupy dzieci.

Kontakty poza godzinami pracy

Kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy (wycieczek, imprez szkolnych, itp.) i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

1. Nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania, ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy, spotkania w innych miejscach (wycieczka, zajęcia sportowe) należy zawsze uzgadniać z rodzicami (opiekunami) dziecka, aby uniknąć posądzenia o niepożądane relacje. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych), kontakty na prywatny telefon są możliwe w ściśle ustalonych sytuacjach, za zgodą i wiedzą rodziców (opiekunów).
2. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
3. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

Bezpieczeństwo on-line

Pracownicy placówki są świadomi cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania własnej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także własnych działań w Internecie. Dotyczy to „lajkowania” określonych stron, obserwowania określonych osób w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystają. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/ opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.

1. Nie należy nawiązywać kontaktów z uczniami (szkoły) poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
2. W trakcie lekcji osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone.

Zasady relacji dziecko – dziecko

1. Uczniowie mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w szkole. Nauczyciele i personel szkolny chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły, poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego.
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do poszanowania ze względu na: pochodzenie, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, płeć, cechy fizyczne, niepełnosprawność.
4. Uczeń nie narusza praw innych uczniów – nikogo nie poniża ze względu na jakąkolwiek jego odmienność, uczniowie mają szacunek do polskiego dziedzictwa kulturowego.
5. Zachowanie uczniów wobec kolegów, koleżanek i innych osób nie narusza ich poczucia godności.
6. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm, wartości oraz poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego.
7. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej poprzez używanie zwrotów grzecznościowych, a także wolny od wulgaryzmów język.
8. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez akceptację i wzajemny szacunek do siebie.
9. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/ koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, złośliwie nie krytykują.
10. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na otoczenie oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
11. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona.
12. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
13. Jeśli uczeń jest świadkiem bądź uzyskał informację o stosowaniu przez innego ucznia / uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią - pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej tj. personelu szkoły (nauczyciel dyżurujący, wychowawca klasy, pedagog / psycholog szkolny, inny pracownik szkoły).

Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/ innych osób:
  - a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
    - bicie / uderzenie / popychanie / kopanie / opluwanie / wulgarne gesty;
    - wymuszenia;
    - napastowanie w tym seksualne;
    - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą i fizyczne zaczepki;
    - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
    - rzucanie w kogoś przedmiotami;
    - niszczenie, zabieranie rzeczy należących do ofiary;
  - b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
    - obelgi, wyzwiska, poniżanie;
    - wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
    - plotki i obraźliwe żarty, straszenie, szantażowanie i grożenie;
    - celowa izolacja, manipulowanie;
    - obraźliwe wpisy na portalach społecznościowych;
    - smsy oraz e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające.

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie tj. celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej oraz szkoły. Wyjście bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.
4. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, uroczystości, sztydzenie z polskiego dziedzictwa kulturowego.
5. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu, spożywanie substancji prawem zabronionych.
6. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków, dopalaczy - środków odurzających.
7. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.
8. Kradzież - przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
9. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
10. Wysługiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
11. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami - udział w bójce.
12. Szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności.
13. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania (przemoc) uczniów względem siebie.
14. Znęcanie się oraz współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie.
15. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów bez ich zgody oraz upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób w celu ich poniżenia.
16. Stosowanie wobec innych uczniów oraz innych osób różnych form cyberprzemocy.

Zasady poruszania się po szkole (osób innych niż uczniowie i personel)

1. Osoby postronne nie mogą przebywać i wchodzić do szkoły, bez wyraźnej uzasadnionej przyczyny. Personel (zarówno nauczyciele, administracja i obsługa) mają prawo zapytać każdej osoby, która nie jest uczniem szkoły (lub istnieje podejrzenie przebywania ucznia innej szkoły), jak i każdej osoby dorosłej niezatrudnionej w szkole o cel wejścia do szkoły. W przypadku braku uzasadnionego powodu mogą poprosić lub wezwać do opuszczenia terenu szkoły, w uzasadnionych wypadkach powiadamiają przełożonych lub dyrekcję szkoły o takim fakcie.
2. Szkoła może prowadzić ewidencję osób wchodzących do budynku szkoły (imię i nazwisko interesanta, cel, osoba do kontaktu). Ewidencję wejść przechowuje się nie dłużej niż do 31 października kolejnego roku szkolnego.
3. Rodzice (opiekunowie) dzieci mogą przebywać na terenie szkoły w wyznaczonych strefach, oczekując na dzieci od wejścia głównego do szatni – okres ten powinien wynosić zwyczajowo kilka, maksymalnie kilkanaście minut przed odbiorem dziecka (rodzice powinni się stosować do poleceń personelu szkoły).
4. Wejście na teren holu głównego rodziców (opiekunów) innych osób niezatrudnionych jest możliwy w określonych uzasadnionych sytuacjach (wyznaczone zebrania rodziców, załatwienie konkretnej sprawy w sekretariacie, u pedagoga / psychologa, dyrekcji szkoły, administracji, umówione spotkanie z wychowawcą, nauczycielem, odbiór chorego dziecka itp.) Przebywanie pod salami lekcyjnymi, bez uzgodnienia z wychowawcą / nauczycielem / dyrekcją szkoły jest niedozwolone. Osoby niezatrudnione w szkole wchodzić wyznaczonymi wejściami, część wejść do budynku służy wyłącznie do użytku służbowego.